

ה'רמ"ב, יום ראשון, י"ג שבט, תשפ"ב

תבוא

אור ובהירות בעבודת השם במשנת ברסלב

פרשת כי תבוא

אור להביות הלב של איש ישראל
בעור מאד ער לב השמים לה'
יתברך, ואין סוף ואין תכלית לתשוקתו

לבב חכמה

מושגים בחסידות

"יעלת חן" – התורה מעלה חן על לומדיה
יעלת חן | חיבור החי"ת – חכמה, והגיון – מלכות, על ידי התורה | תורה בכח | והיה אור הלבנה כאור החמה

האדם בעולם הזה – עולם החומר הגשמי – נמצא במלחמה תמידית, כשהבחירה בידו את מי להמליך: את המלכות דקדושה בכך שימשול ברוחו ויצרו הרע, ויחיה מתוך ביטול אל אור השכל. או את המלכות דסטרא אחרא בכך שילך אחר שרירות לבו רח"ל.

הדבר שנותן לאדם את הכח להגביר את המלכות דקדושה על המלכות דסט"א, להגביר את היצר הטוב על היצר הרע, הוא: **עסק התורה בכח**. כשהאדם מכניס כח בלימוד התורה, בהתאמצות לפי כל המובנים, הן לימוד בקול; בהתלהבות וחשק; בקביעות; אינו מתרשל גם כשהלימוד קשה עליו; מעייץ ומאמץ את מוחו להבין את אשר הוא לומד, וכן הלאה – כח זה שהוא מכניס בלימודו, נותנת כח למלכות דקדושה, והמלכות דסט"א נופלת.

זהו אפוא הסוד במאמר חז"ל (עירובין נד.) שהתורה נקראת **"יעלת חן"** – מפני **"שהתורה מעלה חן על לומדיה"**. שכן, לימוד התורה נותנת כח למלכות דקדושה שהיא נ', לקבל חיות מאור החכמה שהוא ח', ובכך מתחברים הח' והנ', ונעשה צירוף ח'נ'. ולכן זוכה האדם לחן בעיני אלקים ואדם.

וכשיש לו לאדם ח'נ' בעיני ה', מתקבלים כל תפילותיו ובקשותיו. נמצא א"כ שלימוד התורה גורמת שיתקבלו כל תפילותיו ובקשותיו של האדם.

חיבור זה של הח' והנ', הוא סוד החיבור בין החמה ללבנה; החמה היא אור החכמה, והלבנה היא סוד המלכות המקבלת את כל אורה מהחמה. ועל חיבור זה נאמר **"והיה אור הלבנה כאור החמה"**, שכן לעתיד יאיר בשלימות אור החכמה בתוך המלכות ועולם העשייה.

"וצריך כל אחד ליתן כח לבחינת מלכות דקדושה להתגבר על מלכות דסטרא אחרא ... ועל ידי מה נותן כח למלכות דקדושה? על ידי התורה שהוא עוסק בכח ... ואזי מקבלת המלכות, שהיא בחינת נ', חיות מן החכמה שהיא בחינת ח', ונתחבר ונתקשר הח' והנ', ונעשה אור הלבנה כאור החמה" (ליקוטי מוהר"ן, א).

ר' מנחם: למה אתה קורא למחשבות קדושות כאלה - של רצון להתעורר ולשפוך דמעות כמים - בשם 'מחשבות זרות'?

רבי שמחה: כי הפירוש הפשוט של המילים "הנשמה לך והגוף פעלך חוסה על עמלך", לדוגמא - הם לא: "נו, מתי אבכה? מתי אתעורר?"... ולכן, כשאומרים מילים אלו וחושבים על ההתעוררות והבכיות, הרי זה מחשבות זרות ובלבולי המח.

כשאומרים את המילים הקדושות של הסליחות, צריך לחשוב בפשיטות על מה שאומרים, ולהכניס בהם את כל כוונת הלב בתמימות ובפשיטות, וההתעוררות תבוא ממילא...

וכפי שלימד אותנו רבינו הקדוש בליקוטי מוהר"ן:

"לענין התבודדות ושיחה בינו לבין קונו ואמירת תהלים ותחינות ובקשות, טוב מאד כשזוכין לאמרם בלב שלם באמת, עד שיזכה לבכות לפני השם יתברך כבן הבוכה לפני אביו. אבל אמר, שכשהאדם אומר תחינות ובקשות וחושב בלבו ומצפה שיבכה - זאת המחשבה אינה טובה, והיא מבבלת גם כן את דעתו, כי מחמת זה אינו יכול לומר הבקשות בלב שלם בשלימות. כי צריכין בשעת אמירת תחינות ובקשות להרחיק מעצמו כל מיני מחשבות חוץ שבעולם, רק לכוון דעתו אל הדיבורים שהוא מדבר לפני השם יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ואז ממילא בקל יתעורר לבו עד שיבוא לבכיה גדולה באמת.

אבל כשחושב ומצפה על זה שיבכה, אזי זה וזה אינו עולה בידו, כי האמירה בעצמה נתבלבלה על ידי זה כנ"ל. כי זה שחושב ומצפה שיבכה, הוא גם כן בחינת 'מחשבה זרה' שמבלבלת הכוונה, שאינו יכול לשמוע היטב מה שהוא מדבר על ידי זה, כי העיקר לדבר הדיבור באמת לפני השם יתברך בלי שום מחשבות אחרות כלל כנ"ל. ואם יזכה לבכיה באמת מה טוב, ואם לאו לאו, ולא יבלבל אמירתו בשביל זה" (ליקוטי מוהר"ן ח"ב, צה).

עם לבבי אשיחה

דמעות שלישי - אייכם?

אחת ה'מחשבות זרות' המבלבלות את כוונת הלב, היא: מתי אצליח כבר לבכות ולהוריד דמעות כמים?...

ר' מנחם: השבת כבר 'שבת סליחות'. במוצאי שבת כבר מתחילים סליחות!

רבי שמחה: אכן כן. אך מדוע נדמה לי שאתה אומר זאת במרירות קצת?

ר' מנחם: כי זה בכלל לא פשוט. צריכים להתעורר, ולזכות לומר את הסליחות בכוונה עצומה, מעמק הלב. **רבי שמחה:** אכן, כך נאה וכך יאה, לומר את הסליחות בהתעוררות מעומק דליבא. ואגב; לא רק את הפזמונים המובחרים, אלא גם את כל הקטעים שבסוף; 'עננו' וכל השאר...

וכבר ידוע שהתעוררותו של מוהר"ן לנסוע לראשונה לרבינו, בחודש אלול תקס"ב, הייתה לאחר שראה את חברו ר' ליפא - שהיה חסיד שהתיישן והזדקן ברוחו - אומר את הסליחות בהתחדשות נפלאה ובהתעוררות עצומה, כשגם בהגיעו ל'עננו' הוא אומר זאת במתינות ובהתלהבות, וכששאל אותו מהיכן קיבל את ההתחדשות וההתעוררות הזאת, סיפר לו על הרבי החדש שהגיע לברסלב, ועוד באותו יום קם מוהר"ן ונסע לרבינו... (ספר 'אבניה ברזל' אות 1)

ר' מנחם: נו, על דא קא בכינא...

רבי שמחה: לא הבנת, על מאי קא בכינא?

ר' מנחם: על כך שאני רחוק כל כך מלומר את הסליחות בהתעוררות ובדמעות שלישי. בכל שנה אני מצליח להתעורר קצת, בפרט בלילה הראשון של הסליחות, אבל לא הרבה מעבר לזה. רוב הסליחות אני לא מצליח לומר בבכיות כראוי. וכל פעם זה כואב לי מחדש - אטימות הלב הזאת.

רבי שמחה: יש לי עצה פשוטה: תפסיק לחשוב על התעוררות, ועל בכיות בדמעות שלישי!

ר' מנחם: אבל הרגע אמרת לי ש"כך נאה וכך יאה" לומר את הסליחות בהתעוררות עצומה?

רבי שמחה: נכון, כך נאה וכך יאה, להתעורר ולבכות. אבל הדרך לבוא לכך, היא: לא לחשוב על ההתעוררות ועל הבכיות, אלא לחשוב על המילים שאתה מוציא מהפה, ולומר אותם בתמימות ובפשיטות.

כל שאר המחשבות, כגון: 'מתי אתעורר כבר', 'מתי אוריד כבר כמה דמעות', וכיו"ב - הם 'מחשבות זרות'!... הם המבלבלות את המח, ואין לחשוב עליהם כלל.

שימו לב! העיקר הוא האמירה בפה, והתעוררות הלב בא ממילא! (חי טוהר"ן תט"א)

סליחות (א)

שבת סליחות:

- א. השבת האחרונה של השנה, נקראת "שבת סליחות" על שם הסליחות שאומרים במוצאי שבת. ובחיי רבינו, כבר יצא מוהרנ"ת לדרוכו לפני 'שבת סליחות' כדי להיות אצל רבינו בסליחות הראשונות במוצאי שבת קודש (ראה באריכות 'מי מוהרנ"ת' ח"א, כה).
- ב. וע"פ רוב, קוראים בשבת זו בתורה פרשת "ניצבים" [ובשנה ג' דא, יתחילו אמירת הסליחות בשבוע של פרשת ניצבים] הפותחת בפסוק "אתם ניצבים היום כולכם", וזאת כדי "להודיע שכל נפשות בית ישראל, גדולים וקטנים, כולם צריכים להתקבץ יחד ולהיכלל יחד באהבה בתוך הקדושה העליונה, בתוך בחינת קדשי קדשים, אבן שתייה, שכל הכולל, שהוא בחינת משה, בחינת הצדיק האמת, שצריכין לנסוע אליו על ראש השנה" (ליקוטי הלכות, פקדון ה, לו).

זמן אמירת הסליחות:

- א. מליל מוצאי שבת שלפני ראש השנה, משכימים קום לפני עלות השחר, לאמירת סליחות. וכן נהגו אנ"ש לדורותיהם לומר סליחות מדי לילה, לא בחצות הלילה, ולא ביום, אלא בשעה הסמוכה לעלות השחר, ולהתפלל אחריה תפילת שחרית כוותיקין.
- ה. וכל כך חשובה ההשכמה לפני עלות השחר ותפילת שחרית

במוצאי מנוחה:

- א. הלילה הראשון של הסליחות הוא 'מוצאי שבת', וכאשר אנו אומרים אז בפזמון הרביעי: "במוצאי מנוחה קדמנוך תחלה. הט אָנְךְ מְרוֹם יוֹשֵׁב תְּהִלָּה, לְשִׁמְעַ אֶל הַרְנָה וְאֶל הַתְּפִלָּה".
- ב. והסוד שבדבר, מדוע מתחילים לומר סליחות דוקא בליל "מוצאי שבת", הוא: כי כל הכח שיש לנו לבקש רחמים מאת ה' 'סלח נא', הוא רק בכח קדושת יום השבת, אשר אז נמשכים מחדש למשה רבינו הכתרים של 'נעשה' ו'נשמע', ומתגלים רחמי ה' בהתגלות חדשה. ולכן, הזמן המתאים ביותר לעורר את רחמי ה' וסליחותיו, הוא במוצאי שבת (ליקוטי הלכות, מתנה ה, כ).

ת. ובלילה זה מתחיל להאיר כבר האור של ראש השנה - הראש השנה של רבינו - ביתר שאת ויתר עז. וכשדיבר רבינו ממעלת הקיבוץ המגיעים אליו לראש השנה, התבטא ואמר: "אצלי העיקר הוא ראש השנה, ותיכף כשחולף ועובר ראש השנה אני מטה אזני ושומע אם מכין בכותל לעורר לסליחות לשנה הבאה" (שיחות הר"ן, רטו).

ט. וכשם שבחיי רבינו, הגיע מוהרנ"ת לרבינו כבר לסליחות הראשונות (כנ"ל בסעיף א), כך גם לאחר הסתלקותו של רבינו היה נוסע לאומן כבר ליום הראשון של סליחות (ראה: ימי מוהרנ"ת ח"א, קד).

נהמת לב

שתמלא רחמים עלינו ותסלח לכל עוונותינו

והושיענו ברחמיך הרבים, ושלח לנו צדיקי אמת מוכיחי אמת שיעסקו להוכיח את ישראל בתוכחה הראוי. ויהיו יודעים איך להוכיח אותם. ויודיעו לנו לכל אחד ואחד את גורל עצם הפגם של כל חטא ועון, באפן שנשוב מהם. ויחזירו כל ישראל בתשובה שלמה לפניך. ויהיו יכולים לרצות אותך ולפתותך בעתך, ולהקטין לפניך מאד כל חטאינו ועוונותינו ופשעינו, עד שתמלא רחמים עלינו ועל כל עמך בית ישראל, ותסלח לכל עוונותינו ותמחל לכל פשעינו ותמאנתנו, שתטאנו ושעיינו ושפשעינו לפניך בכלל ובפרט.

תולדות חיי הקדושים של גאון עוזנו מוהרנ"ת ז"ע

ע"פ ספר 'כאש ובמים' באריכות מכון 'תחלת צבי' • מעבוד ע"י הר"ר דוד ק

סב העולם

ריקודין כאלו - לא נראה ממנו בשום פעם

לומר קדיש על אמו, שנפטרה שניים-עשר חודש קודם לכן, בב' בכסלו תקס"ד.

"וסיפר אז, שבאותו ראש-השנה נתנו לו 'עקספענס' (הוצאות) אלף אדומים אחר (=עבור) כל ההצטרפות, והיה במקום שהיה, והוא אוהב תורה מאוד, והיה שם מקום שאמרו שם תורה גבוה מאוד והלך לשם ועמד שם שומר על הפתח, ולא הניחו ליכנס, ונתן לו האלף אדומים שלו כדי שיניחוהו, והיה לו שם יצר-הרע גדול על האלף אדומים שלא ליתנם, וגם יודע אפילו היצר-הרע שיש שם, ונכנס לשם ושמע מה ששמע"

רבינו אמר, כי התורה 'חותם בתוך חותם', שנאמרה קודם לכן, היא חלק מאותה התורה ששמע באותו מקום עליו, אולם היא רק מעט ומקצת ממנה.

אחר כך, בערב, התפאר רבינו: "עדיין לא השתמשתי בזכות אבותי, ומה שהייתי בארץ-ישראל - היה אדרא, טובה להם!".

רבינו אמר לאנשיו: "תזכרו את הסעודה-שלישית הזאת!"

כנזכר לעיל, ואז סמך עצמו על רבי יודל ורקד. והיו מזמרים אז ניגון נאה והתעוררות של ריאה, והוא רקד על ידי זה הניגון. כי כן היה דרכו על פי רוב, לרקד על ידי ניגון של התעוררות ויראה, והניגון ידוע אצלנו".

רבינו אמר, שהניגון הזה הוא 'ניגון של קריאה וכרו', שעמו קוראים ומזמינים את כל נשמותיהם של אבות המשפחה; הצדיקים הקדושים הבעל-שם-טוב, רבי נחמן מהורדנקה, ואמו הצדקת של רבינו, מרת פייגא, שכולם יבואו אל התנונה, על פי המובא בזוהר הקדוש (פרשת פנחס, דף ר"ט ע"ב).

"ואז התפלל מנחה עמונו יחד במקום שאכלנו שם סעודת שחרית... ואחר כך ישב עמונו בשלוש-סעודות והתחיל לזמר 'בני היכלא' וכו', והיה השלוש-סעודות בדרך שמחה, ואמר אז: 'מי שיכול לשתות, יכול לכפר עוונות - אז א גוטער איד טיט א טרינק וויין, קען ער מוחל עוונות זיין'. ואמר כל התורה 'ויאמר ה' סלחתי וכו' ראשי-תיבות: כוסי'" (ביסיון קעז בליקוטי מוהר"ן).

בתורה זו רמזו כל 'כוונות קדיש' שבכתבי האר"י ז"ל. מוהרנ"ת בכתבו זאת, מציין שבאותו היום הפסק

בשבת פרשת 'נח', ראש-חודש חשוון תקס"ה, התקיימה בעיר ברסלב עבור אנשי העיר שמחת ה'פארשפיל' (שמחה מקדימה לשמחת החתונה) של נישואי מרים בתו של רבינו, מכיוון שהחתונה היתה אמורה להתקיים הרחק; בעיר וולטשיסק שעל גבול רוסיה-גליציה, מקום מגורי החתן - רבי פנחס בן הגאון רבי אריה-לייב סג"ל אב"ד וולטשיסק.

אל שמחת ה'פארשפיל' הגיעו חסידי רבינו ושאר תושבי ברסלב. מוהרנ"ת מתאר בהרחבה את מאורעות השבת, השמחה הגדולה שרבינו היה שרוי בה, והדברים שנשמעו אז מפיו הקדוש. עם זאת הוא מוסיף: "ומה שהיה אז באותו השבת אי אפשר לבאר ולספר - - -"

מדי תארו את ריקודי המיוחדים של רבינו באותה שבת, הוא מוסיף: "ריקודין כאלו - לא נראה ממנו בשום פעם כמותם, כי אז היה מרקד כמעט כל היום" - - - "וגודל השמחה שהיה אז - אי אפשר לספר. אשרי מי שראה זאת!".

"באותו השבת שתה מעט יין מחמת שמחת הנישואין כנהוג, והיה בשמחה גדולה ורקד הרבה כמעט כל היום,

פרק ל"ז

בעקבותיהם של החסידים בדורות שעברו

קינדערלאך - צום רבי'ן..

בראש השנה תק"ע עדיין היה רבינו בעיירה ברסלב. ר"ה חל אז בימי ב' ג', ורוב ככל אנ"ש כבר נתקבצו ובאו לפני שבת קודש לעיר ברסלב, להשתתף בסליחות 'זכור ברית' יחד עם רבינו זיע"א. ר' אבאלע מהעיר טשעהרין, לא הספיק להגיע לשבת, ובדרכו לברסלב עמד לשבות באומאן.

במוצאי שבת הזדרז לארוז את חפציו כדי להמשיך לברסלב, אך גשם שוטף החל לרדת. הוא פנה מבעל עגלה לחבירו, ואף אחד לא היה מוכן לקחת על עצמו לצאת לדרך במזג אויר שכזה ובאישון לילה.

כך עמד לו מבקש ומתחנן על נפשו, אולי יסכים אחד לקחת את הבילת עצמותי אל רבינו על ר"ה, עד שאחד מהם נענה ואמר: "אם נתן לי 13 רובל, אסיעך לברסלב". סכום זה היה גדול מאוד, וכמעט בלתי אפשרי לעמוד בו, בפרט לפני מרוד כר' אבאלע, שלא היה בידו להחליף בגדיו אפילו לשבת קודש, בכל זאת לא חשב פעמיים, וענה תיכף: הן.

כדי לממן את הוצאות הנסיעה, הוציא את גביע הכסף מאמתחתו אשר הביא עמו כמונתה לרבינו, ומכרו בסכום הנקוב לנסיעתם - 13 רובל כסף.

כל הלילה נסעו, בתוך הגשם והבוץ, ויהי בבוקר והנה נסעו רק מעט יותר ממחצית הדרך שמואומאן לברסלב. אחרי הפסקה קצרה המשיכו בדרכם הקשה, הסוסים העייפים לא הצליחו לסחוב עד הצהריים כי אם עוד כמה קילומטרים בודדים.

הבעל עגלה התעייף גם הוא, באומרו לר' אבאלע כי בדרך הטבע כבר לא שייך להספיק להגיע עד ברסלב, אך ר' אבאלע לא התייאש, הוא הכריחו לעלות שוב אל העגלה. בעל העגלה עלה על דגשו, כשהוא צועק אל הסוסים: "קינדערלאך צום רבי'ן..." הסוסים החלו לדהור, עד שהגיעו לברסלב במהירות שלא כדרך הטבע.

בבואו לברסלב ראה רבי אבאלע כי פנה יום. הוא נכנס לבית הכנסת, כשהציבור ובראשם רבינו עומדים ומתפללים כבר תפילת מנחה האחרונה של השנה. לאחר תפילת ערבית, הלך עם הציבור לסעוד אצל רבינו כנהוג, ורבינו הקדוש חרג ממנהגו לבלי לדבר שום דיבור בליל ר"ה, ונענה ואמר: "אבאלע, ספר נא את סיפור נסיעתך!". רבי אבאלע ניסה להתחמק, הן מפני יראת הכבוד, והן מפני שידע כי מכר את הגביע אשר כבר היה מוקדש להביאו לרבינו, אך רבינו הפציר בו ואמר שוב: "אבאלע אל תפחד, ספר..." סיפר ר' אבאלע את כל מהלך הנסיעה, וכשסיים דבריו, שיבח רבינו מאוד את מסירות נפשו, ואמר: "עבור הגביע, אוציא לו להבעל דבר את השיניים ואת העיניים..."

ר' אבאלע מטשעהרין ז"ל

מחשובי תלמידי רבינו, עובד ה' בכל כוחו. שימש כשוחט ובודק בעירו טשעהרין.

מספר: שמואל כהן, צפת

כח תורותיו של רבינו!

ולמה, התחלתי להחסיר חלק מה'קרבנות' ולפעמים גם מסוף התפילה.

בתחילה בא הדבר מתוך רצון טוב; העדפתי לוותר על קטעים בתפילה, שלא יכולתי להשקיע בהם כמו שרציתי, וזאת כדי שאוכל להמשיך ולהתפלל את שארית התפילה במתינות. אך בהמשך הפך כבר הדבר להרגל, ואמירת הקרבנות והקטעים שבסוף התפילה, הפכו אצלי ל'השמטות'... וכשהתחלתי לקלוט ולהבין שאני מתהלך בדרך שאינה טובה, היה לי קשה לחזור בי, התרגלתי כבר לוותר עליהם.

לפני כשנה, כשהלכו כלל חסידי ברסלב במסגרת "התורה הזמנית" עם תורה ל' בליקוטי מוהר"ן, למדתי גם אני תורה זו ועיינתי בה. תורה זו עוסקת, כידוע, בין היתר בענין הורדת אור החכמה עליונה לתוך צמצומי המלכות באופן שיוכל האור להאיר גם למקומות נמוכים, להאיר את אור ה' גם בעולם הזה, לאנשים שפלים כמונו. רבינו מזכיר שם שככל שהחולה מסוכן יותר הוא צריך רופא גדול יותר, שיוכל להאיר ולהסביר גם לחולה שכזה את ההשגות האלוקיות שירפאו אותו.

משום מה, באותה תקופה, כאילו בלי שום קשר, התעוררתי לפתע לקבל על עצמי קבלה חזקה להשתדל שלא להחסיר שום חלק מהתפילה. התחלתי כל יום מ'מודה אני' וסיימתי ב'ש זכירות' שלאחר התפילה. לא הבנתי את הקשר בין ההתעוררות הזאת לבין הליכתי עם תורה ל', אך שמחתי מאוד על כך, והודיתי לה' שזיכה אותי לכך.

יום אחד, תוך כדי שאני לומד בליקוטי הלכות, הגעתי להלכה שמדברת בכלל על תורה ל"ו תניינא, שם מקשה מוהר"ן על עניין הקרבנות; כיצד ייתכן שדווקא הקרבנות והקטורת 'דסליקו עד א"ס' כדברי זוהר, נמצאים בעולם העשייה? ומסביר זאת ע"פ תורה ל', איתה הלכתי באותו זמן, שכדי להאיר בעולם העשייה, חייבים דווקא את האורות הגדולים ביותר, שכן רק הם יכולים להאיר בתוך הצמצומים של העולם השפל הזה.

כשקראתי את המילים ונזכרתי במה שקרה איתי לאחרונה, נדהמתי. נזכרתי איך בדיוק בתקופה זו בה הלכתי עם תורה ל' קיבלתי התעוררות לומר את הקרבנות, והרגשתי שזה לא סתם במקרה...

בזכות המעשה הזה אני מתחדש באמונה בכוח תורותיו של הרבי, ואני בטוח שכשאני לומד אותם, הגם שלא תמיד אני רואה שינוי בחיי, בוודאי כל התיקונים הנאמרים בתורה הזו מתקיימים גם בי לפי דרגתי, עד שאזכה לתיקון השלם ולחזור בתשובה בתכלית, בקרוב, אמן.

ידוע הדבר שתורותיו של רבינו, אינן רק תורות ה'מלמדות' את האדם כדת מה לעשות, אלא הן גם 'פועלות' את פעולתן על האדם הלומד אותם מתוך אמונה והתקשרות.

ולכן גם: על כל חסרון ובעיה שמתעוררת בחיי האדם, מסוגל לעסוק ב'תורה' בליקוטי מוהר"ן המדברת מאותו הענין, והתורה תפעל את פעולתה לטובה. וכדברי רבי אברהם ב"ר נחמן בספרו 'ביאור הליקוטים': "כל דבריו נכונים וקיימים נאמנים ומועילין לעד, והם מסוגלים מאד גם בענייני הגוף לכל מאורע ותלאה שעובר על האדם, שילמד ויעסוק הרבה בהתורות המדברות מענין זה, ובהתפילות וההלכות מוהר"ן ז"ל שנבנו עליהם, וכאשר שמעתי בזה כמה מעשיות מאנ"ש. ועיקר תעלומת סגולותיהם, היא להצמיח גאלתנו ופדות נפשנו".

ובכן, גם אני נוכחתי לראות זאת, כיצד העסק בתורה מתורותיו של רבינו פועלת עלי שינוי לטובה, ואפילו בדברים שאינם מופיעים בפירוש באותה תורה...

ובכן, העניין עליו אני רוצה לספר נמשך אצלי כמה שנים:

ב"ה זכיתי לגדול בין חסידי ברסלב שרגילים להתפלל בכח ובחיות. בבית כנסת בו התפללתי בקביעות בימי בחרותי, היו משקיעים כוחות בתפילה, כשכל תפילת שחרית אורכת כשעה וחצי, כשבצד עומדים ה'עובדים' שלא יכלו להתנתק מהתפילה אף לאחר מכן למשך זמן רב...

מאז התרגלתי להתפלל אך ורק במתינות, מבלי להיחפז ולמהר בתפילה. ועל הרגל קדוש ונחוץ זה אני מודה לה' בכל לבי.

אך דא עקא, שלאחר כמה שנים מהחטונה, נגרם לי עקב כך הפסד מסוג אחר; מאחר שלא מיהרתי בתפילה, ומאיך היו זמנים בהם לא היו לי את הכוחות להאריך בתפילה כדבעי, ולפעמים אף הוצרכתי לקצר

לב הפרשה

ולקחת מראשית כל פרי האדמה

"אסור להיות זקן!" - צעק רבינו, והזהיר להתחיל בכל פעם מחדש. כשעל עצמו העיד רבינו ז"ל שאפילו הבל אינו יוצא מפיו ללא התחדשות. ה'התחדשות' היא מעיקרי העצות בעבודת ה', והמתחדש יש לו כח לעבור ולדלג על כל הבלבלים, המניעות וההרפתקאות.

העצה להתחדשות, אומר מוהר"ן, היא: להזכיר לעצמו את כל חסדי ה' ונפלאותיו. זו גם הסיבה שהמביא 'ביכורים' - אשר עניינה הוא 'התחדשות', שכן היא באה מהפירות המתבכרות ומתחדשות - כשהוא בא אל בית ה' בשמחה ואתנו עמו פרי ביכורי התחדשות שדויתו, הרי הוא מספר את חסדי ה', 'מתחיל בגנות ומסיים בשבח'.

להורות: כי הדרך להתחדש תמיד, ולבלי להיבהל מכל ההרפתקאות והמניעות העוברות על האדם, היא על ידי שיזכור בכל פעם את חסדי ה' ונפלאותיו אשר עשה עמנו בכלליות ובפרטיות, מאז ירד יעקב לבית לבן ועד לימינו אנו, אשר הצילנו ומצילנו בכל עת ממבקשי נפשנו ומטיב עמנו בטובות נצחיות (ואה באריות בליקוטי הלכות, בשר בחלב ב, יג).

יום הדין - יום ההמלכה - דעם רעבינ'ס ראש השנה...

מהו השילוב הנכון בין 'יום הדין', יום 'המלכת השי"ת', וה'ראש השנה של רבינו'?

שאלה: "ראש השנה" הנה זה בא, ולו כמה פנים: מצד אחד, הוא 'יום הדין' שבו אנו אמורים לחזור ולרעוד מאימת יום הדין שבו יכתובו כל הברואים גזר דינם לשנה הבעל"ט, מאידך הוא דוקא יום המלכת השי"ת על העולם - 'שתמליכוני עליכם', מצדו השלישי הרי זה דעם "דעם רעבינ'ס ראש השנה" כיצד משתלבים כל אלה יחדיו?

תשובה: כמובן שתשובה בהירה ומפורטת על שאלתך דורשת אריכות, ואין באפשרותנו להקיפה במדור קצר זה, אולם ננסה בס"ד לסדר את הדברים בקוצר אמרים:

הנה ראש השנה הוא 'יום הרת עולם', היום השישי לבריאת העולם שבו נשלמה הבריאה ונברא האדם. כשהמטרה של כל הבריאה בכלל, ובריאת האדם בפרט, היא: "כי השי"ת מחמת רחמנותו ברא את העולם, כי רצה לגלות רחמנותו, ואם לא היה בריאת העולם על מי היה מראה רחמנותו" (ליקוטי מוה"ר"ן, סד).

והנה גילוי רחמנותו הגדולה הוא, במה "שרצה להיטיב לנבראיו להטעימם מזיו טעמו ולהודיעם מאלקותו יתברך שמו, על כן צמצם עצמו, כביכול, בכמה וכמה צמצומים לאין תכלית" (ליקוטי הלכות, פריה ורביה ה' ג).

אלא שכדי לקבל זיו טעימה זו, מוכרחת הנשמה לרדת לעולם הזה, שכל כולו העלמה והסתרה וצמצום, ומשם לקבל על עצמה מתוך בחירתה החופשית את עול מלכותו ית'. שכן "לזאת אי אפשר לזכות כי אם על ידי מצוות ומעשים טובים של האדם השפל בעולם הזה דייקא, שהוא בעל בחירה שזוכה להשתכר שכרו על ידי מצוותיו ומעשיו הטובים שעושה ביגיעה גדולה על ידי כפיית יצרו הרע מחמת שהוא בעל בחירה" (שם, העושה שליח לגבות חובו ב. ח).

וזהו סוד 'המלכת השי"ת', הנעשית מתוך בחירה דייקא. שכן, כידוע ההבדל בין 'מלך' ו'מושל' הוא, שמושל הוא זה ששולט בין ברצון העם ובין שלא מרצונם, משא"כ 'מלוכה' היא רק על אלו שבחרו בו להיות מלך עליהם, כי "אין מלך בלא עם". ולכן, כיום אין ה' אלא "מושל בגוים", ולעתיד יהיה ה' "למלך על כל הארץ", כשכולם יחפרו עם פסיליהם ויקבלו עול מלכותו עליהם.

ולכן, בכל ראש השנה שהוא יום הרת עולם ובו מחדש השי"ת את הבריאה לשנה נוספת, אשר כל תכלית הבריאה היא להמליך בה את השי"ת - לכן הוא 'יום הדין' ובו עומדים במשפט כל יצורי

עולמים, כשמשפטם הוא על זה גופא: כמה המליכו את השם יתברך, ולפי זה עד כמה אכן מוצדק המשך חיותם וקיומם.

והנה רביה"ק אמר על עצמו שכל הענין שלו הוא רק ראש השנה, ובפשטות, הכוונה היא, שכל עניינו הוא להביא את העולם אל השלימות הזאת של המלכת השי"ת, ואכן מתוך בחירה דייקא.

ורביה"ק בחר מקום גניזתו בעיר אומאן, אשר היא מקום "קצה הקדושה" כפי שהגדירה רבינו. שכן קבורת משה היא "מול בית פעור", אשר שם הוא המקום הנמוך ביותר בכל המובנים, וכמה משפטים ודינים היו שם; הן בהריגת השלושים אלף קדושים שאכן בחרו להמליך את השי"ת ולא להשתחוות לצלם, כידוע. וכן היה שם מקום מושבם הקבוע של האפיקורסים, והיה מקום שדים כידוע (עיין שיש"ק ח"ג, תקצח). ודוקא שם, ביום הרת עולם, בחר רביה"ק לקיים את מעמד ההכתרה, וכמאמר מוהר"נ"ת "די גאנצע וועלט שרייט 'המלך' אבער די קרייניצע איז אין אומאן" [= כל העולם צועק בראש השנה 'המלך', אולם ההכתרה היא באומן] (שם, קסח).

כי אכן, שם במקום הרחוק והנידח הזה, נפעלת המלכת השם יתברך באופן נפלא כזה. וכפי שיועד ורואה כל מי שזכה להיות שם, כיצד בכוחו של רבינו מתעוררים כולם, אף האנשים הרחוקים ביותר, לזעוק 'המלך', ומתעורר בקרבם רצון אמיתי להתקרב אל השי"ת, 'המלכה' אמיתית.

וראה זה פלא: לא נהיים שם מלאכים... בפירוש לא. אדרבה נשארים אנשים, אבל אנשים עם הכח והיכולת לבחור בטוב! וזה כל סוד הגדולה של רביה"ק שמשאיר את הבחירה לאדם, ורק נותן לא את הכלים ואת העצות כדי ש'הוא' בעצמו יבחר בטוב. וכמו שאמר רבינו הק"י: "אני יכול לעשות מכולכם צדיקים גמורים נוראים, אבל מה יהיה? אם כן יעבוד השם יתברך בעצמו את עצמו! כלומר, שרצונו הוא שאנחנו בעצמנו נתייגע בכוח ועצותיו הקדושים להשיג עבודת השם, אבל לא שהוא יתן הכל לגמרי" (חיי מוה"ר"ן, שלא).

ישיבה על קברו

בימים אלו בהם כבר שוהים אלפים מאז"ש בצילו של רבינו הקדוש באומן, הוקמו מסגרות מיוחדות לתורה ועבודת ה' למען יזכו לנצל את הימים הקדושים, ימי ההכנה ליום הדין.

מומלץ ביותר לכל חסיד ברסלב השוהה באומן, להצטרף למסגרת המתאימה בשבילו, ולראות עולמו בחייו!

בין המסגרות השונות ניתן למנות: ת"ת לילי התשב"ד, ישיבה קטנה לבחורי החמד, שיעורים יומיים, חבורות שבועיות לבחורים ואברכים, ו'כולל' יום שלם עם מלגה מיוחדת לאברכים ובעה"ב, השוכן ב'היכל התורה' שע"י ארגון 'לטייל בתורתו'. ליתר פרטים יש לברר אצל אנ"ש הממונים באומן.

שמחים לשמרו

הארגון להפצת לימוד הלכות שבת, יצא בפרייקט חדש בו יושמע מידי יום שיעור קצר של כמה דקות על הלכות שבת.

השיעורים נמסרים על ידי הרה"ג ר' יצחק רוזנבלט שליט"א, וניתן לשמעם גם בקו 'מערכת ברסלב'.

מהנעשה והנשמע

חברת 'בצילו של הרבי - אלול תשפ"ב' אומן: התקיימה נסיעה מיוחדת ביום ל' אלול, לציונו של הרה"ק רבי פנחס מקאריץ זע"א לרגל ההיכלוא, לאחמ"כ נערכה סעודת ההיכלוא במעזיבוז.

קו 'מערכת ברסלב': נפתח מספר מיוחד לחיגוי חגיגי לקו, כשהיום באוקראינה (לבעלי סים של חברת 'ליף'). 093.1775.118

טרגדיה מחרידה: האברך הרב אברהם חיים אנשין זצ"ל נהרג בתאונה הקטלנית בעיר בית שמש, בעמדו על משמר הקדושה.

השתדלו והרבו תחינה: השבוע נערכה תפילת רבים בהיכל הציון הקדוש באומן לרפואת האברך הצעיר מיקירי אנ"ש: הרה"ר אלתר נפתלי בן ציון בן מינדל (היילפרין) ה"ה, הזקוק לרחמי שמים מרובים. הציבור נקרא להמשיך ולהתפלל עבורו, עד אשר נתבשר בבשרות טובות במהרה.

נקודת הסב

עקר התשובה תלוי בלב, הינו במחשבה שבלב, שיתגבר לברכת ממשחשבות רעות ולחשב בבל עת מחשבות טובות. לשום אל לבו היטב מה יהיה תגליתו וסופו וכו', ולחשב עצות ותחבולות אך יזכה לשוב אל ה', ועל ידי זה יזכה לתשובה. ועל ידי זה יזכה להגיע ולהשיג אוריתא דעתיקא סתימאה, הינו סתרי פנימיות התורה, שזהו עקר שעיטוע עולם הבא.

(ליקוטי ענות, תשובה ח)

הרה"ר יחזקאל דב קלאר הי"ו
נדב 500 גליונות
זכות הפצה תעמוד לו להתברך בכל
מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

הרה"ח שלמה גרין שליט"א
נדב 1000 גליונות
זכות הפצה תעמוד לו להתברך בכל
מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות

הרה"ח דוד שפירא שליט"א
נדב 1000 גליונות
לעי"נ חסיד הגדול רבי אברהם
שטרנהארץ זצוק"ל ת.נ.צ.ב.ה.

הגה"ח ר' אפרים קעניג שליט"א
נדב זכות הפצה בעיה"ק צפת
לעי"נ חסיד הגדול רבי אברהם
שטרנהארץ זצוק"ל ת.נ.צ.ב.ה.

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם
ויהיה לך חלק וזכות בהפצת הגיליון

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם
ויהיה לך חלק וזכות בהפצת הגיליון

פרסם את העסק שלך כאן
לאכפי קוראי הגיליון בכל העולם
ויהיה לך חלק וזכות בהפצת הגיליון

טלפון בא"י: 02-5021316 • בארה"ב: 845.584.1011
אימייל: levuvy148@gmail.com
להערות, לתרומות והוצאות או להפצת הגיליון באזור מגוריך, נא להשאיר הודעה במערכת לקבלת העלון מדי שבוע ניתן לשלוח אימייל למערכת

שיעורים ושיחות בעבודת ה'
מערכת ברסלב
יינטען, שיעורים, נענונים, סיטורי התחברות ועוד
ארה"ב 646.585.2985
ענגלאנד 0330.390.0487
ארה"ק 02.5.808.321
ארה"ק 0330.350.3064
קול משיב לשואל
718.362.8870
079.704.0073
קול איחוד ברסלב לטוה"ק 09-7721111